

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 14. uri
datum naslednjega dne ter stanje
mesecno po pošti D 12-50, za in-
stematvo D 20-50, dostavljen na dom
D 14—, na izkaznice D 12-50.
Inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslaniha plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. L. ad-
stropje. Telefon intern. št. 374.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. pr. prihod. dom. Tele-
fon št. 24. — Št. št. poštomarke
vsak dan 11.30.

Na naročila brez denarja ne
odgovorimo. — Rokopis ne vrnejo.

Leto: IV.

Maribor, petek 6. julija 1923.

Številka: 149

M. Jan Hus.

Maribor, 5. julija.

Češka narodna javnost polaga posebno
važnost na letošnji praznik Jana Husa,
ki ga slavi jutri dne 6. julija. Nekoliko
tednov pred praznikom je objavil vodil-
ni list čeških klerikalcev odločno zahte-
vo, da mora vlada odstraniti Husov spo-
menik v Pragi. Spomenik je bil postavl-
jen v avstrijskih časih. Pomenil je pro-
test proti dunajski reakciji in proti kle-
rikalizmu. Postavil ga je bil ves napred-
ni češki narod, ki je videl v Husu enega
svojih največjih sinov. Hus je umrl kot
žrtov rimske inkvizicije. Sežgali so ga
v Kostnici kot krivoverca. Bil je fana-
tično veren v Boga in Kristusa; bil je
kristijan po duhu in po besedi. Ni pa bil
katolik v ozko-dogmatičnem smislu, in
bil lakaj vladajočih — ne cerkvenih
knezoov ne posvetne habsburške gospode
— in po odloku sv. inkvizicije je moral
zgoreti ad maiorem Dei gloriam. Čehi
slave Husa kot mučenca svobodne misli,
kot bojovnika za luč prave vere. Kajti
svobodna misel še ni brezversivo in ni
protikrščanski materializem. Svobodna
misel išče Boga, ker je to iskanje člove-
ku vsajeno v sree. Kdor živi brez Boga,
živi v temi. Toda Bog resnično vernega
človeka ni bil in ne bo nikdar pokrovi-
tel sv. inkvizicije. Tam, kjer so umirali
prepričani kristjani zaradi rimskih cer-
kveno-političnih interesov, ni bilo Boga,
ker bi bil sicer Bog skriv zločinu. Ni
za večjega bogoskrunstva kakor je dija-
lektika, s katero so zagovorniki sv. in-
kvizicije opravičevali svoje »bogoljub-
no« delo. V njihovem početju se vidi vsa
podoba človeškega egoizma, ki celo naj-
višje bitje — stvarnika ogromnih vse-
mirskih svetov, začetnika neskončnega
življenja — vprega v svojo službo, da
pokrije zločeda, storjena proti sočloveku
drugega mišljenja in nasprotnih intere-
sov.

Mistr Jan Hus je bil žrtev strašnega
nasilja, ki ga je izvajal Vatikan v inte-
resu svoje cerkvene organizacije, pod-
prte na videz z nauki onega Boga-člove-
ka, ki je učil: »Ljubi svojega bližnjega
katolik v ozko-dogmatičnem smislu,
verske politike. Sodobni intelektualci, ki
v velikem miselnem in moralnem kaosu
današnje dobe, išče Boga in Kristusa, se
ne bo mogel nikdar, dokler v njem živi
resnična, iz globine srca izvirajoča etič-
na zavest — postaviti na stran onih, ki
so nosili polena na Husovo grmado in ki
so ovirali razvoj človeške misli z ognjem
in mečem. Tu sta dva ostro ločena sve-
ta: v enem je večno iščoč človeška mi-
sel, po harmoniji z vesoljstvom koprne-
če človeško srce — v drugem pa okoste-
nela formalistika ki postavlja najsvetej-
še pojme v službo tisočletne organiza-
cije. V enem svobodna vera, izvirajoča
iz srca, sloneča na izsledkih znanosti, v
drugem pa prisiljena vera, ograjena z
dogmami in zastražena od duhovniške
kaste, ki uporablja ves svoj vpliv, da
prisili druge k pokorščini.

Jan Hus je predstavljatelj prvega sve-
ta. Jan Hus je občenem Čeh, Slovan. Nje-
govo osebo so sežgali, duh pa je živel v
razvoju češke kulture. Zategadelj razu-
memo napredno češko javnost,
ki v dobi nastopajoče politične, socialne
in kulturne reakcije kljubovaje slavi
Husov dan. Hus je svetnik svetlobe, mu-
čenec svobodne misli, iščoč nezavislo in
prosto Boga in njegove večne skrivno-
sti.

Demisija dveh italijanskih ministrov.

Rim, 5. julija. (Izv.) Ministra za tr-
govino in poljedelstvo sta z ozirom na to,
da se ti dve ministristvi združita, podala
ostavko.

„Rjoveči lev“ Korošec na potu v Slovenijo.

Beograd, 6. julija. (Izv.) Predsed-
nik klerikalnega »jugoslovenskega« klu-
ba dr. Korošec je danes odpotoval v Slo-
venijo. Svoje potovanje bo prekinil v Za-
grebu, kjer se sestane z Radičem. Ob-
iskal bo tudi Maribor in Celje, kjer se
vrši v nedeljo seja glavnega odbora Slo-

venske ljudske stranke. Do definitivnih
sklepov na tem zborovanju bržkone ne
bo prišlo, ker politični položaj še ni do-
volj zrel, in ker klerikalci v današnjem
političnem položaju ne morejo zavzeti
nikakega določenega stališča.

Pred konferenco v Sinaji.

Beograd, 5. julija. (Izv.) Kakor se
doznava iz poučene strani, se bo na se-
stanku zastopnikov Male antante v Si-
naji definitivno sklepalo o vstopu Poljs-
ke v Malo antanto. Na tem sestanku se
bodo natančno določili odnosi med čla-
ni Male antante ter zavzelo stališče k

vsem vprašanjem, ki se tičejo držav
Male antante. Po posvetovanjih se bodo
zastopniki Male antante sestali z zastop-
niki Poljske, ter pri tej priliki pričeli poga-
janja o vstopu Poljske in sklenili toza-
devno pogodbo.

Strahovlada novega bolgarskega režima.

Sofija, 5. julija. Zemljoradniški po-
slanec, eden izmed načelnikov oranjeve
garde Jurič Damjanov je bil v okolici
Sofije umorjen. Damjanov se je po pre-
vratu skrival po vaseh, kjer ga je poli-
cija zasledila in — tako zatruje uradna

vest — na begu ustrelila. Na povratku
iz Beograda v Sofijo je bila aretirana raz-
zen gospe Stamboljskijeve tudi gospa
Luskanova, mati prejšnjega odpravnika
poslov na bolgarskem poslanstvu v
Beogradu.

Okrog poruhrskega problema.

Anglija vztraja na enotni akciji s Francijo in Belgijo, — Posveti nemške vlade.
— Nemci ponovno streljali na belgijske vojake.

London, 5. julija. (Izv.) Reuterjev
urad prinaša o položaju sledeče poročilo:
V uradnih krogih se čuva o značaju
razgovorov lorda Curzona s francoskim
in belgijskim poslanikom stroga tajnost.
Povdarja se samo, da ta tajnost ni zaže-
ljena, iz česar bi se dalo sklepati, da je
položaj skrajno resen. Iz oficijelne strani
se doznava, da izjave francoskega in
belgijskega poslanika niso spremenile
stališča angleške vlade. V ruhrskem
vprašanju še vedno ni dosežen sporaz-
um. Angleška vlada si še nadalje prizade-
va, da bi odstranila vsa nesoglasja
ter omogočila skupni odgovor na nem-
ško ponudbo. Baldwin in Curzon sta trd-
no odločena, vztrajati pri enotni akciji
s Francijo in Belgijo.

Pariz, 5. julija. (Izv.) »Agence
Havas« poroča iz Londona: Etxpose, ki
je podal francoski poslanik lordu Cur-
zonu, je vseboval le splošna francoska
načela, ki ne predstavljajo zaželenega
odgovora na angleško vprašalno polo-
dozvedno hoče Francija svoje stališče
polagoma konkretizirati ter še le nato

sestaviti celotni odgovor na angleško
spomenico ter dovesti francosko-belgijs-
sko stališče v sklad z angleškim.

Berlin, 5. julija. (Izv.) Glasom
poročil, so se sukali večerajšnji razgovori
državnega kancelarja z voditelji strank
predvsem okrog stališča, katero naj za-
vzame nemška vlada v spričo najnovej-
ših dogodkov v Poruhrju in k papeževu-
mu pismu. Do definitivnih sklepov ni
prišlo, ker čaka državni kancelar še na
razgovor s papeževim nuncijem Pacel-
lijem.

Köln, 4. julija. Okupacijske oblasti
so naložile mestu Duisburg nove težke
kazni, ker so meščani streljali na bel-
gijske vojake. Prepovedana je vožnja na
kolesih. Od 8. ure zvečer do 5. ure zju-
traj se ne sme nihče pokazati na ulici.

Berlin, 4. julija. Apostolski nuncij
je danes predpoldne obiskal državnega
kancelarja in mu razložil brzojavko, ki jo
je prejel od papeža. Razgovor je bil
kratek in se bo nadaljeval prihodnje
dni.

Uradniški zakon.

Beograd, 4. julija. Danes bi se imela
v zakonodajnem odboru pričeti razprava
o drugem poglavju uradniškega zakona,
ki govori o razvrstitvi državnih name-
ščenecv na kategorije in grupe. Razpra-
va o tem poglavju pa je bila na zahtevo
ministra Trifkovića odložena in se je
pričela razprava o tretjem poglavju, ki
vsebuje določbe o vstopanju v državno
službo: o potrebni kvalifikaciji, o tri-
letni začasni državni službi, o nastopu
stalnosti v drž. službi, o času boleznit itd.
Vsi členi tretjega poglavja so bili z ma-
limi spremembami sprejeti.

Uboj albanskega voditelja.

Beograd, 5. julija. Iz Debra po-
ročajo: Včeraj predpoldne je bil ubit
znani albanski voditelj, bližnji sorodnik
Essad paše Halib Lješ. V trenutku, ko
je zapuščal prefekturo, ga je zadela kro-
gla v prsi. Kljub temu je imel toliko
moči, da je potegnil revolver in usmrtil
tri napadalce. Policija je takoj uvedla
preiskavo. Dognano je, da je obstajala
dobro organizirana zarota proti Halib
Lješ.

Spremembe pri pokrajinski upravi v Zagrebu.

Zagreb, 5. julija. (Izv.) Načelnik
prosvetnega oddelka pokrajinske uprave
v Zagrebu je imenovan za ravnatelja pe-
dagoške šole. Na njegovo mesto pride
baje dr. Franjo Gabrek.

Češko delavstvo slavi Husov praznik.

Moravska Ostrova, 4. julija.
(Izv.) Zveza rudarjev se je obrnila na
zvezo ravnateljstev ostrovske-karvinske-
ga rudarskega okrožja s prošnjo, da bi
na dan Husove proslave dne 6. julija de-
lo v rudnikih počivalo. Mesto tega naj
bi se delalo na praznik sv. Cirila in
Metoda, ki je obenem državni praznik.
Ravnateljstva so to zahtevo odklonila,
ter zahtevajo, da morajo rudarji v smi-
slu kolektivne pogodbe delati oba dne-
va. Kljub temu pa so rudarji sklenili, da
bodo proslavili Husov praznik.

Vojaske pokopališče v Oslavju.

Rim, 5. julija. (Izv.) Kakor se poro-
ča iz Vidma, bo jutri svečano blago-
slovljeno vojaško pokopališče v Oslavju,
kjer je pokopanih nad dva tisoč avstrijs-
kih in italijanskih vojakov, padlih v
svetovni vojni.

BORZA.

Curich, 5. julija. (Izv.) Predborza.
Pariz 84.23, Beograd 6.15, London 26.30,
Berlin 0.002, Praga 17.425, Milan 25.10,
Newyork 577.—, Dunaj 0.00815, žig. krone
0.00815, Budimpešta 0.050, Varšava 0.05,
Sofija 5.80.

Zagreb, 5. julija. Pariz 5.55—5.60,
Švica 16.35—16.40, London 4.31—4.315,
Berlin 0.55—0.58, Dunaj 0.1335—0.1345,
Praga 2.865—2.88, Milan 4.12—4.15, New-
york 93.75—94.25, Budimpešta 1.07—1.09.

Politične vesti.

* Po lastnem kopitu so začeli meriti
klerikalci demokrate, (ki so jih že pri
volitvah ubili!). V zadnji »Straži« je
napisal klerikalni poslanec J. V. (ese-
njak) pod naslovom »Slepomišljenje« dol-
govezne otrobi, ki jih morejo prebaviti
le njihovi backi, ki ne dobe razen kr-
ščanske »Straže« nobenega drugega čti-
va v roke. To, kar delajo klerikalci,
hočejo sedaj naprtiti demokratom, samo
da se operejo pred svojimi volilci, kate-
rim so se pričele po »velikanski« zmagi
odpirati oči. Nove davke, dvanaestine,
kuluk itd., ki jih je uvedla samoradi-
kalna vlada, katere zaveznički so kleri-
kalci, djemljati in Nemci, ki so jo doslej
vedno in povsod podpirali, vse to hočejo
klerikalci sedaj, ko vidijo nevoljo med
svojimi prevaranimi volilci, naprtiti de-
mokratom. Pa ne bo šlo, g. Vesenjak!
Ljudstvo spregleduje in Vas bo kmalu
spoznalo. Značilno je pri tem, kako po-
slanec Vesenjak v vseh svojih člankih
vedno samega sebe v nebesa povzdiguje.
Lastna hvala — cena mala... Domiš-
ljavost pa ogromna!

* Vprašanje solunske svobodne cone.
Povodom vesti, da so trgovski in finan-
čni krogi poskušali stvoriti italijansko-
grški konzorcij za eksploatacijo solun-
skega pristanišča, ter povodom vesti du-
najske »Reichspost«, da je ta poskus že
uspel, se doznava z merodajne strani,
da so pač bili poskusi za ustvarjanje
takšnega konzorcija s strani Italije, da
pa je Grška to odbila, ker bi bilo v
nasprotju s srbsko-grškimi konvencija-
mi o svobodni luki v solunskem prista-
nišču.

* Vatikan proti donu Sturali in za fa-
šiste. Pred par dnevi smo na tem mestu
poročali, da je izbruhnila v italijanski
klerikalni stranki nova kriza ter da na-
merava znani duhovni voditelj italijan-
skih klerikalcev sploh podati ostavko
na mesto generalnega strankinega taj-
nika. Nove vesti, ki prihajajo iz Italije
popolnoma potrjujejo naše poročilo. —
Razkol v italijanski klerikalni stranki
je na višku, povzročil in posebno podprl
pa ga je v prvi vrsti Vatikan, ki se je
postavil odločno proti donu Sturali, ki je
sovražnik fašistov ter na stran fašistov
in sedanje Mussolinijeve vlade. Vatikan
je inspiriral uplivnejše voditelje stran-
ke, da so se uprli donu Sturali in izdali
sedaj proglas na katolike Italije v ka-
terem jih pozivajo na sodelovanje s se-
danjo vlado in s fašisti ter na odpor pro-
ti onim, ki hočejo sabotirati veliko fa-
šistovsko delo. Proglas sta podpisala tu-
di dva gospoda, ki sta v aktivni politični
službi v Vatikanu, s čemer je Vatikan
tudi na zunaj priznal svojo barvo. Cen-
trala vesolne katoliške cerkve je danes
v rokah najvdanejših oboževalcev fa-
šistov, postala je torej strankarska in
šovinistično nacionalna italijanska eks-
pozitura. Po vsem tem se seveda ne
smemo čuditi, da Vatikan ustreže vsaki
želji fašistov in na naravnost nečuvst-
način meče iz primorskih cerkva naš
jezik in naše duhovnike ter namerava
sedaj ukiniti tudi goriško nadškofijo,
samo zato ker je sedanji nadškof Slove-
nec. Res daleč, daleč je padla sveta ka-
toliška cerkev, namestnica Kristova na
zemlji! Radovedni smo le kaj porečejo k
temu naši klerikalci?

* Zanimiv glas iz Madžarske. V mad-
žarskem parlamentu je imel zanimiv go-
vor strankarsko neopredeljeni opozicijo-
nalec posl. Szakacs, ki je plediral za
zblitjanje Madžarske z Malo antanto. Ker
pa sedanja vlada ni dorasla tej nalogi,
mora odstopiti.

* Manifestacija za zedinjeno sovjetsko
Rusijo. Iz Moskve poročajo: Vseukra-
jinska sovjetska eksekutiva je odobrila

načrt federativne zveze vseh ruskih sovjetskih republik. Soglasna odobritev tega načrta se je razvila v manifestacijo za Zedinjeno sovjetsko Rusijo.

Dnevna kronika.

— **Maturanti I. drž. gimnazije v Ljubljani**, letnika 1913 se sestanejo v soboto, dne 7. tm. ob 8. uri zvečer v restavraciji na južnem kolodvoru in napravijo drugi dan v nedeljo, izlet na Šmarjetno goro nad Kranjem. Odhod iz južnega kolodvora ob 6. uri 47 min. zjutraj.

— **Osemdesetletnica**. Danes 5. tm. je minilo 80 let, kar je izšla prva številka Bleiweisovih »Novic«.

— **Nagrade za veroučitelje**. Višji šolski svet razlaša: Višji šolski svet je prejel naknadne kredite za nagrade dušnih pastirjev - veroučiteljev, učiteljev na ekskurentnih šolah, oddelkih za oddaljene otroke in nestalno nastavljenih učiteljev ženskih ročnih del za čas od 1. avgusta 1922 do 30. junija 1923. Da se bodo mogle nagrade čimprej nakazati, se pozivljajo prizadete osebe, naj pošljejo prijave po vzorcih v zvezi razglasa višjega šolskega sveta z dne 16. jan. 1923, št. 467 št. 8 Ur. list, s to razliko, da se mesto tamkaj navedenih treh dob, loči čas od 1. avgusta 1922 do 28. febr. 1923 in od 1. marca 1923 do 30. junija 1923. Vsa druga določila omenjenega razpisa ostanejo v veljavi. Poseben razpis se ne bo razpisil, zato naj prizadeti uradi in prizadete osebe vzamejo razpis takoj na znanje ter predložijo prijave vsaj tekom julija.

— **Kako skrbi češkoslovaška republika za šole v inozemstvu**. V nedeljo je bil v Petrovcu v Vojvodini postavljen temeljni kamen za zgradbo češkoslovaške gimnazije. Slavnosti je prisostvoval tudi češkoslovaški poslanik v Beogradu. Češkoslovaška vlada je za šolo prispevala 1 milijon Kč.

— **Novi listi**. V Subotici je prišel izhajati nov informativni nestrankski dnevnik »Severna Pošta«. Zagrebški tednik »Der Morgen« se je spremenil v dnevnik. V Beogradu prične te dni izhajati ilustrirani dnevnik »Jutro«.

— **Velikanski most Beograd-Pančevo**. Strokovna komisija je dogotovila načrt za zgradbo mostu čez Donavo med Beogradom in Pančevom. Most, katerega bo treba graditi najmanj pet let, bo naravnost ogromen ter bo dvonadstropen, tako da bo v spodnjem nadstropju služil za železnico, v zgornjem pa za tramvaj, vozove in pešce. Kdaj se bo most pričel graditi, še ni znano.

— **Prvi jugoslovanski skautski zlet** se je vršil pretekli teden v Sarajevu.

— **Morilec Paskijević izročen**. Znani zagrebški morilec Paskijević je bil v sredo izročen od oblasti v Rakhi naši oblasti v Sušaku in od tam prepeljan v sodnijske zapore v Zagreb.

— **Vseslovaška zveza prostovoljnih gasilcev** se je ustanovila v nedeljo na kongresu češkoslovaškega gasilstva, katerega so se udeležili tudi zastopniki gasilskih organizacij iz Jugoslavije (Barle in Legat), Francije, Belgije, Poljske, Bolgarije in Italije.

— **Morilec ministra Rašina**, Soupal, je bil 4. tm. obsojen na 18 let težke ječe.

— **Zaroka švedskega prestolonaslednika**. Iz Stockholma javljajo, da se je švedski prestolonaslednik v nedeljo zaročil s hčerko pokojnega markiza Milfordbavena, lady Mountbathen.

— **Tatarske italijanske vesti iz Črne gore**. Angleški in francoski listi so prinesli pred par dnevi iz Italije razširjene vesti, da je prišlo »na dan proslave nječinjena Črne gore z Jugoslavijo« do ostrih izgrediv v Cetinju, Ostrogu, Dugu itd. kjer da je črnogorsko obinstvo pomorilo »jugoslovenske« duhovnike, kiso brali mašo in požgalo cerkve. Vest prinaša tudi pariški »Journal des Débats« ter pravi da izvirja iz italijanskega lista »Il Mondo«, ki jo je prvi prinesel, pripominja pa, da je neverjetna. Če bi vest ne bila zlobna in ne bi zasledovala gotovih tendenc v našo škodo, bi lahko rekli da je skrajno bedasta. V Črni gori se sedaj ni praznovala nobena obletnica nječinjenja z Jugoslavijo, kakor so tudi vsi duhovniki v Črni gori domačini. — **Enako gorostasna je vest**, da bi Črnogorci požigali svoje lastne cerkve. Tako vest zamore spraviti v svet pač samo kak na duhu bolan italijanski žurnalst.

— **Prispevki k študiju katoliške morale**. Češki listi beležijo, da je katoliški duhovnik, profesor bogoslovja dr. František Jehlička (rodom Slovak, sicer v službi madžarske vlade), objavil v svojem glasilu »Slovake«, ki ga izdaja v Varšavi, kjer je sedaj vseučilišni profesor, ostuden napad na prezidenta Masaryka. Na koncu pravi, da si Masaryk zasluži nož v srce. — Ali če hočete: kroglo v glavo. — Ali če hočete: vrzite ga v vrta. — Ali če hočete: bombo v trebuh. Nato sledi podpis: Dr. František Jehlička. Ta krvolok je, povdarjamo ponovno, profesor katoliškega bogoslovja in je tedaj očitno dobro podkovani v katoliški moralki. — Češki listi opravljeno kličejo na odgovornost poljsko vlado, ki trpi take izpade proti predsedniku sosednje republike in ki je izdajalec Jehličko nastavlja na državnem vseučilišču. Mi prinašamo ta »človeški dokument« z željo, da si ga vpiše v svoje anale ljubljanski »Slovenec«, ki toliko besediči o katoliškem idealizmu. Članek dr. Jehličke je tudi dokaz, da je lahko najboljši katolik največji surovež; torej se morala ne ravna po tem, koliko je kdo veren, marveč kolikor je kdo ne glede na vero moralen. Ali pa morda katoliški bogoslovni profesor dr. Jehlička ni veren? Snov za katoliški shod v Ljubljani!

— **Iredentistična propaganda v Avstriji**. Kakor poročajo češki listi se po Avstriji silno širi iredentistična propaganda, ki ima namen vzdrževati ter dejansko in moralno podpirati nemške manjšine v Češkoslovaški in v Jugoslaviji ter ustvariti novo nemškutarijo. — Samo na štajerskem ima iredentistična organizacija baje že preko 18.000 članov. Organizacija vzdržuje stalne zveze z Nemci v Češkoslovaški in v Jugoslaviji te pripravlja za letošnjo jesen veliko akcijo. Češki listi zatrjujejo, da so njihove informacije točne in da postrežejo če treba lahko tudi s fakti in nepobitnimi dokazi. Tako delajo avstrijski Nemci, med tem ko se pri nas vodi s strani naše vlade »deutschfreundliche Politik«.

— **V času kislih kumar**. Zagrebški »Jutranji List« poroča, da so glasovi ameriških listov ameriški kemiki odkrili nov kemični preparat, ki nalikuje kokainu, kofeinu, teinu itd. in ki imato svojstvo, da dobi oseba, kateri se vbrizga pod kožo, tako močan pritisk na intelekt in duševne sposobnosti, da ne more lagati, ampak mora hočeš nočeš govoriti čisto resnico. Novi preparat se imenuje »scopolamine« in bo po mnenju ameriških listov povzročil posebno v kriminalistiki pravo revolucijo. Naše mnenje je, da novinar, ki je skotil to raco, gotovo še ni bil cepljen s »scopolaminom«.

— **Sneg na Španskem**. Španška, posebno južni njen del je znana kot najtoplejša pokrajina v Evropi in je tamkaj sneg v splošnem skoro docela nepoznan. Letos pa se je dogodil čudež — istočasno kakor pri nas je tudi španška gorovja prošli mesec pobelil sneg. To je bil za Španijo dogodek, kakršnega ne poznati vsa njena zgodovina.

Dopisi.

Slov. Bistrica, Dne 28. in 29. junija sta se na svoji turneji ustavila pri nas ga. Berta Bukškova in g. Valo Bratina ter nam priredila dva krasna umetniška večera, prvi večer z veseloigro »Prava ljubezna«, drugi večer s Schönherrjevo dramo »Ono«. Posebno v zadnji igri se je pokazala njuna umetniška višina in navdušila občinstvo, da je občela želja, da nas kmalu spet posetita. — Zanimivo je na državne praznike hoditi po mestu in opazovati, kako krasno se podajo prej popolnoma nemčurskemu kraju naše državne zastave. Opazili pa smo pri tem, da marsikdo, ki bi mogel kupiti zastavo, tega ne stori. Obžalovati moramo, da na Vidovdan naše cerkve niso bile okrašene z narodnimi zastavami; značilno je, da je, kolikor smo ugotovili, od klerikalnih hiš imela le hiša g. Avguštinca zastavo na Vidovdan. Pročelja hiš kažejo ob takih prilikah, kako nenarodna je notranjost njenih stanovalcev, ki se ob vsaki priliki in nepriliki sklenejo na svoje Slovenstvo. Na hiši trgovca Stigerja smo sicer zapazili 2 mali zastavici; opozorili bi gospoda Stigerja, da smatramo tako male zastavice na njegovi hiši, kjer so visle v nedrskih časih 4 dol-

ge frankfurterice, za slabše, kakor če bi jih sploh ne razobesil, kakor so to storiili njegovi pangermanski pajdaši Nenthold, Versolatti etc. V prihodnje bode mo proti tem pangermanom odločno nastopili. Ob priliki proslave Vidovega dne smo konstatirali tudi žalostno dejstvo, da se naša požarna bramba ni udeležila svečane maše zadušnice, kakor se je to dosedaj vsako leto zgodilo in da tudi ni razobesila na svojem domu zastave. Ali se je s spremembo vodstva tudi izpremenil narodni značaj društva?

— **Iz ptujske okolice**. Narodno godbo v Rogoznici smo ustanovili pred vojno tik pred durmi nemškutarske trdnjave. Imela je v tisti dobi še prav poseben nacionalen in kulturni pomen. Izvršujoči člani so bili izključno kmetje oziroma kmetijski sinovi. Med vojno jih je odšlo mnogo od nas; pobrala jih je smrt. Le par članov se je vrnilo. Trebalo je velikega idealizma in požrtvovalnosti, da smo začeli graditi znova. Naslonili smo se na ptujsko meščanstvo in tekom let se nam je posrečilo dovršiti stavbo Narodne godbe. Na občnem zboru dne 1. julija tl. je mogel poročati društveni tajnik Haladea, da šteje društvo 21 izvršujočih članov ter je razmeroma dobro opremljeno z instrumenti in muzikalijami. Preteklo leto je podalo šest javnih produkcij. Koncert, ki je sledil občnemu zboru, je pokazal godbo kot kvalitativno dobro. Zela je priznanje tudi navzočih strokovnjakov. Ob podanih razmerah ima tudi danes eminentno naroden in kulturni pomen, posebno v Ptuj. Po mnogih letih pripravljanja in dela izvršujočih članov ter žrtv podpornih članov smemo ob današnji kvaliteti Narodne godbe v Rogoznici pri Ptuj izraziti željo, da se njeni idealni kulturni in narodni cilji vzamejo od bratskih narodnih društev ter institucij resno na znanje.

Celjske vesti.

— **Iz seje celjskega občinskega sveta**. Z Dramatičnim društvom v Celju se sklene za nadaljno uporabo mestnega gledališča pogodba za dobo 10 let. Klerikalni govornik je slabo zastopal kulturne potrebe celjskega mesta. Kot gledališki mojster se nastavi provizorično Iv. Matejček, tapetar narodnega gledališča v Ljubljani. Pokrajinski upravi za Slovenijo se predložijo v razveljavljanje vsa ona definitivna imenovanja, ki so se izvršila ob preobrtu v seji dne 28. oktobra 1918 na protizakonit način in v očitno škodo celjskega mesta. Zastigra se obstoj Gospodinjске šole s tem, da da občina prostoro in nabavi potrebno kuhinjsko orodje. Sklene se izredna podpora za Glasbeno Matico 1500 Din. Dijaški zadrugi na Dunaju 250 D. nadalje Dramatičnemu in Pevskemu društvu v Celju. Kreira se mesto mestne babice za brezplačno pomoč v sili in za ravnejše sloje. Stavbeno gibanje se začne razvijati. Postavijo se tri lične vile v bližini dr. Kalanove hiše. Izvrši se popravilo Kapucinskega mostu, stroški pa se razdele enakomerno na mestno in okoliško občino ter okr. zastop.

— **Hrvatski akademiki v Celju**. V nedeljo je dospelo v Celje 25 slušateljev poljoprivredne fakultete na zagrebški univerzi, ki so si ogledali zanimivosti celjskega mesta. Odtod so odpotovali v St. Peter v Sav. dol., kjer so občudovali v graščini Pollak krasno živinorejo. Akademiki se podajo tudi v Logarjevo dolino in si nameravajo ogledati znamenito Klemenškovo ovčerejo, kjer se goji najboljše ovčje plemo v Srednji Evropi.

— **Vojak na straži ponesrečil**. V petek, dne 29. unija je stražil železniški most čez Savinjo vojak Drago Glavonič. Kar privozi vlak ob pol 11. uri čez most in zadene vojaka. Dobil je težke poškodbe in umrl v vojaški bolnici.

Objave.

— **I. Mariborski bioskop**. V času od petka do vključno nedelje se predvaja III. epoha znamenitega filma »Goreči kristal« in sicer »pred peklenjskimi vrati«. Prvi dve epohi sta izzvali vsestransko zanimanje in so gledalci z napatostjo sledili razvoju dogodkov. Ni manj zanimiv je tretji del »pred peklenjskimi vrati«, ki bo nedvomno privabil številni obisk.

Mariborske vesti.

Maribor, 5. julija 1923.

— **m Himen**. Počel se je v Ljubljani g. Karel Prijatelj, profesor na tukajšnji gimnaziji z gđ. Miro Klofutarjevo iz Tržiča. Bilo srečno!

— **m Imenovanje**. Za upravitelja pri moški kaznilnici v Mariboru v IX. činovnem razredu je postavljen g. Anton Šlander, nadzornik ženske kaznilnice Begunjah.

— **m Dober nasvet**. Poslanec Žebot se je glasom poročila v »Straži« (če je resnično?) zavzel za mariborsko trgovsko in obrtno šolo, kar je vse hvale vredno. Povdarjal je pri tem, da imamo v Mariboru dvojne ženske učiteljske, dočim bi eno popolnoma zadostovalo, trgovska in obrtna šola pa da nimata primernih lokalov. Če je g. poslanec Žebotu res kaj ležeče na naših trgovskih in obrtnih šolah, mu damo dober nasvet, ki bo, če ga bo g. Žebot uresničil, takoj pomagal: G. Žebot naj predlaga vladi, da ukine zasebno učiteljske, ker imamo itak državno, ki popolnoma zadostuje, prostoro sedanjega zasebnega ženskega učiteljskega pa naj dajo gg. klerikalci na razpolago trgovski in obrtni šoli. Tako bo vsem pomagano. Vemo pa, da g. Žebot ni za trgovsko in obrtno šolo, trn v peti mu je samo državno učiteljske, ker v njem še nimajo klerikalci glavne besede; in za to naj izgine, da bo uspevala črna šola, ki bo dala klerikalcem več »vernih« ovčic. Pa iz te moke ne bo kruha, gospod Žebot!

— **m Kdo je kriv?** Ti nesrečni socialisti so zopet začeli stikati za dr. Leskovarjevim svinjami izza njegovega komisarovanja na mestnem magistratu. Klerikalci so štiri dni študirali, kako bi se oprali. V zadnji »Straži« pa so jo vendar pogrnili. Najprej pravijo, da se radi malenkostne izgube, ki jo trpi občina, ni treba vznemirjati. Ta malenkostna izguba znaša krog 100.000 K, a klerikalci so se že za manjše vsote že mnogo bolj vznemirjali. Najboljši pa je zagovor dr. Leskovarja. On ni kriv, da se je meso pokvarilo, ampak takratni prometni minister dr. Korošec, ker je s svojim enačnim nastopom (Zaloška cestat) str. železničarsko stavko in ves dobiček, ki bi se bil dal napraviti, če bi stavka trajala in bi cene naraščale, je šel po vodi. Meso se je pokvarilo in še danes leži v mestni klavnici. Socialistom torej ne preostane drugega, kot da primejo za n. šesa dr. Korošca, ki je potemtakem glavni krivec. Toda dr. Korošec je poslanec in imun. V ostalem pa je bilo vse to, tudi 100.000 krona izguba za blagor ljudstva...

— **m Kanoni in Marksisti**. Zadnja »Volkstimmee« se »buni«, ker je vojaštvo na Vidovdan paradiralo s topovi. Pravi, da je to v 20. stoletju zelo reakcionarno in smrdi po neverjetno zaostalem srednjem veku. Mogoče ima »Volkstimmee« v nekem oziru prav. Kaj vse ne smrdi po srednjem veku! Ko smo čitali »V.« duhovite opazke, smo se spomnili neke slike v »Prager Presse«. To je fotografija z moskovskega buljarja. Rusko sovjetsko topništvo defilira s svojimi (men- da ja ne pacifističnimi ali nevtralnimi) topovi pred Marksovimi spomenikom, kjer stoji sam generalissimus Trocki. Pa smo si mislili: No, če so že buržujski srednjeveški, kdo naj jim zameri. Da pa ima »proletarska« država tako »stramne« topničarje, to je že od sile. Marx pa topov! No, je pač svet v praksi drugačen nego v teoriji. Prav pravi Anatol France: »Dokler so ljudje v opoziciji, vpijejo, da potem lažje delajo na vladi to, proti čemu so v opoziciji vpiili.«

— **m Društvo »Jadrane«**. Pevska raja se vrši v soboto 7. tm. v Glasb. Matici ob 20. uri zvečer. Veselični odsek ima svoj sestanek danes 5. tm. v pisarni Jugosl. Matice, Sodna ul. 32 ob 20. uri zvečer. Društveni tajnik uraduje v pisarni Jugoslov. Matice v soboto od 18.—20. ure, v nedeljo od 10.—12. ure. Vsi Primorci, ki se še niste prijavili, storite to takoj!

— **m Glasbena Matica** je svoj izletni načrt za prihodnjo nedeljo v toliko spreminila, da ne gre v St. 113, ampak v Ruše. Odpeljemo se z vlakom ob 15. uri. Gostje dobrodošli! — Predsednik.

— **m Plesni večer »Rita-Rita«** v mariborskem gledališču. Velenadarjena mlada češka plesalka »Rita-Rita« (Markita

Pešta) priredi v torek, 10. julija, svoj plesni večer. Kot pianist sodeluje kapelnik g. H. Frisch. Opozorjamo občinstvo na to prireditev ter priporočamo, da vsako pravočasno preskrbi vstopnico.

m Studijska knjižnica bo za časa počinne odprta dnevno od 9. do 18. ure. Izvzemši nedelje in praznike ter dostopna vsemu občinstvu.

m Glasbena Matica naznanja, da se vrši sestanek gg. društvenega predsednika in ravnatelja z delegati pevskega in orkestralnega odseka v petek dne 6. tm. ob 7. uri pop. v Maticni sobi št. 6.

m Stolarska šola v Vlasenici na Indutrijsko-obrtni razstavi v Mariboru. Kako zanimanje vlada za razstavo, ki se bo vršila meseca avgusta v Mariboru, pričajo številne prijave iz vseh krajev naše države. Razstave se udeležijo tudi Stolarska (mizararska) šola v Vlasenici v Bosni, ki bo razstavila dela svojih učencev. Ta vzgled bodi v vzpodbudo vsem našim obrtnikom, kajti bilo bi sramotno, če bi se razstave udeležili oddaljeni, naši domači pa bi zaostajali. Mojstri, dajte tudi svojim učencem priliko, da se udeležijo razstave vajeniških del, ki je brezplačna, kar bo vam v čast, učencem pa v ponos in vzpodbudo k nadaljnjim pridnostim in vztrajnosti.

m Radi slabega spričevala. K naši večerajšnji notici pod tem naslovom smo dobili pojasnilo, da je avantura 12-letnega Rado Kislingerja končana. Deček ni odšel z doma radi slabega spričevala, marveč so ga zvalili tovariši; sicer pa je imel dobro spričevalo.

m Krošnarenje po hišah. Trgovski gremij poroča: Razni tu- in inozemski krošnjariji in eigan obiskujejo z različnimi blagom, posebno s preprogami po vseh hišah privatnike ter jim ponujajo svoje blago v nakup. Trgovski gremij opozarja cenjeno občinstvo, da to blago ni domač, temveč tvojinski izdelek. Slučaj s preprogami, katere ponujajo ti ljudje kot pristno ročno delo po hišah, je dokazal, da so iste čisto navaden tovarniški izdelek najslabše vrste, za koje zahtevajo oni 300 do 400% več kot stane enako blago v tukajšnjih trgovinah. Dokazano je tudi, da oni niti ne kupujejo teh preprog v tovarnah, temveč v raznih veletrgovinah, pod pretvezo, da je to ročno delo, pa priveržijo velike dobičke. Gremij opozarja cenj. občinstvo, naj ne naseda tem potovalnim prekupčevalcem ali verižnikom.

m Odmevi volitev. Vzklični senat mariborskega okrožnega sodišča je v srčno potrdil sodbo ormoškega sodišča, ki je republikanskega voditelja dr. Nováčana obsodilo na 100 Din. globe ozir. en dan zapora, ker je za časa volitev govedoma agitacijskega potovanja na neki njivi pretepel svojega konkurenta, radičevskega republikanca Veldina iz Središča, in mu polomil dežnik.

m Kavarna v mestnem parku. Dnevno koncert od pol 17. do pol 19. ure in od 20. do 24. ure. Sladoled in domače pecivo.

Kultura in umetnost

TURNERJA BRATINA-BUKSEKOVA:

5. julija,
6. julija na Krškem.
7. julija,
8. julija v Trbovlju.

x Natečaj za osem moških zborov. Samozbr. hrv. pjev. društva v Zagrebu razpisuje v imenu Hrv. pjev. društva »Zora« v Chicagu natečaj za osem moških zborov. Nagrada za posamezni zbor je 5000 K. Izbrani bodo moški zbori brez sola a capella ali s spremljevanjem glasbil ali orkestra. Harmonizirane narodne pesmi se ne sprejmejo. Izbor teksta je svoboden. Natečaja se lahko udeležijo kompozitorji jugoslov. narodnosti. Dela se naj pošljejo anonimno predsedniku S. H. P. D. Josipu Vidaliću, Zagreb, Petrinjska ulica broj 50 pod motom, ki mora biti označen na zaplenjenem omotu, v omotu pa mora biti ime in naslov skladatelja. Kompozicije ne smejo biti pisane z avtorjevo roko. Dela se morajo vstopiti najkasneje do 1. sept. 1923 ob 12. uri (popoldne).

x Aškerc v češkem prevodu. V zbirki »Sbornik světové poesie, ki se izdaja

znani češki založnik Otto, je izšla knjižica »Výbor básni Antona Aškerc«. Pesmi je prevlel sloviti češki pesnik Jaroslav Vrchlický in bi imele iziti že leta 1905 v neki drugi zbirki. Sedaj so izšle dolgo po smrti pesnika in prevajalca v eni majednejših čeških zbirk, ki obsegajo že 143 zvezkov in v kateri so zastopani največji svetovni pesniki. Vrchlický je izbral najlepše in najznačilnejše Aškercove pesmi in jih prevlel s tisto mojstrsko spretnostjo, ki je bila dana samo Vrchlickému, kateri je — kakor znano — spisal in preložil celo biblioteko knjig. Češki tisk se ugodno izraža o Aškercovi poeziji. Kritiki »Českeho Slova« pravi, da je Aškerc soroden češkemu pesniku Macharju. »Takega pesnika je bilo treba upeljati med čehe ravno sedaj, ko reakcija zopet zbira svoje moči; njegova hrabra ljubezen do odločne, brezobzirne resnice nam priča, da slovanski narodi izpovedujejo tudi širše, bolj obče človeške cilje nego so politični.

Mariborske šole.

Nekaj statistike ob sklepu šolskega leta na drž. realki v Mariboru. Leta 1922-23 je bilo vpisanih 457 učencev in učenk, od teh v prvem razredu 118. Ob koncu šolskega leta jih je še ostalo 404, od teh 28 učenk in 3 zasebni učenci. Slovencev, Hrvatov in Srbov je bilo 361 (83,18%), drugih Slovanov 7, Nemcev 64 (14,75%). Po veroizpovedi je bilo katolikov 422 (97,23%), dva grško-katoliška, 4 pravoslavni, 6 protestantov. Napredovanje: z odličnim uspehom 32 (7,37%), z zelo dobrim uspehom eden, z dobrim uspehom 238 (54,84%). Razred je torej uspešno dovršilo 271 (62,44%). Ponavljalnici (ali razredni) izpit iz enega ali več predmetov ima 121 učencev (27,89%), nezadosten uspeh ima 30 učencev (9,21%), od teh jih mora 6 zapustiti zavod. Nerazredovana sta bila dva, eden je med letom umrl.

3. dekliška osnovna šola v Mariboru je imela v minulem šolskem letu 6 razredov s 260 učenkami. Učenke so bile Nemke, učni jezik je bil nemški. Slovenščina se je poučevala od 3. razreda dalje po pet ur na teden. Učne knjige za slovenščino so bile: Josip Novak; Slovenska vadnica za nemške ljudske šole, 1. in 2. zvezek. Gangl, Druga čitanka. V tukajšnji šoli se sprejemajo deklice, katerim sta oče in mati nemškega rodu.

1. Deška osnovna šola šteje pet razredov s petimi vzporednicami, skupno s 13 učnimi močmi. Šola je obiskovalo v minulem šolskem letu 363 učencev; od teh sta bila 2 Srbohrvata, 2 Čehoslovaka in 3 Nemci, ostali pa so Slovenci. Ob koncu šolskega leta je štel zavod 355 učencev; od teh je bilo 318 sposobnih, 33 ne-sposobnih, 4 nerazredovani. Težkoče pri pouku povzroča pomanjkanje učil in učnih pripomočkov. Šola je bila namreč do leta 1919 združena z deško meščansko šolo. Pri razdelitvi je večina učil ostala meščanski šoli; upati pa je, da bo s časom tudi ta nedostatek odstranjen in se bo zavod lahko normalno razvijal.

Pomožna šola je imela v minulem šol. letu tri razrede z eno vzporednico. Na zavodu je poučevalo skupno 8 učnih moči. Šola je obiskovalo 28 dečkov in 21 deklic, skupno 49 učencev. Od teh je bilo po narodnosti 40 Slovencev in 9 Nemcev. Prostorni predpisi določajo 12 učencev za eden razred. Nesposobnih je bilo 6 dečkov in 3 deklice, 2 pa sta dobila koncem leta odpustnico. Učni uspeh so to leto najbolj ovirale številne bolelosti. Posamezni razredi so namreč nameščeni v malih sobicah (6 x 2,80 m) brez ventilacije; obisk je bil dober. Kot kuriozum naj se še navede, da je mesto šolskega vaditelja, ki je dobival letnih 150 D, iz vzrokov štedljivosti (!) ukinilo.

Vpisovanje za obrtno nadaljevalno šolo za šol. leto 1923-24. Šolski odbor o. n. šole v Mariboru naznanja sledeče: Da se more pravočasno izvršiti razdelitev vajencev in vajenk na posamezne razrede za pričetek novega šolskega leta (dne 1. okt. 1923), se prične vpisovanje za vajence in vajenke dne 15. julija 1923 na mestnem šolskem svetu (Slomškov trg) in traja do dne 31. avg. 1923. Vpisati se morajo vsi vajenci in vse vajenke, bodisi da so že posejali o. n. šolo ali pa še ne. Na novo vstopivši vajenci in vajenke naj prinese s seboj odpustnico osnovne ali

meščanske šole, drugi pa zadnji izkaz o posejanju o. n. šole. Za šolske potrebščine mora plačati vsak vajenec in vsaka vajenka 15 D za celo šolsko leto. Šolski odbor opozarja delodajalce, naj pošiljajo svoje vajence in vajenke k vpisovanju, katero se vrši vsak dan od 9. do 12. ure ter naj ne čakajo do zadnjega tedna v avgustu, ker je pri velikem številu učencev nemogoče izvršiti vpisovanje v kratkem času.

Sokolstvo.

O Zlet celjskega sokolskega okrožja v Konjice. Narodno zavedno občinstvo opozarjamo na zlet celjskega sokolskega okrožja v Konjice, ki je zlasti za nas Konjicane velikanske važnosti. Prihodnjo nedeljo v Konjicah zbrano Sokolstvo naj konjiškimi Nemcem in nemčurjem, kojih ni baš malo in ki še vedno žive v trdni veri, da bodo kmalu zopet popolnoma zagospodovali nad našim življenjem, pokaže, da je v našem narodu jaka narodna zavest ter da se njihove nakane ne bodo nikdar več uresničile. Zato 8. julija tl. vsi v Konjice!

Sport.

: ISSK Maribor rezerva: : HSK Čakovce, rezerva 2:1. Zadnjo nedeljo je zmagala rezerva »Maribora« v Čakovcu z navedenim uspehom.

: ISSK Maribor : HSK Drava, Varaždin. V nedeljo dne 8. tm. gostuje »Maribor« v Varaždinu proti navedenemu klubu.

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru

združena z vinarsko, vrtnarsko, umetniško in gradbeno razstavo.

(Od 15. do 26. avgusta 1923.)

Onim, ki se še niso prijavili sporočamo, da se je razstavnemu odboru posredilo pridobiti še nekaj prostora, tako, da zamore v polni meri vpoštevati tudi še prijave, ki despejo po prijavnem roku, toda najkasneje do 20. julija. Po tem roku se prijave ne bodo več vpoštevale razen, če bo na razpolago še kaj prostora. Odbor si prizadeva, da omogoči vsakomur udeležbo na razstavi in upa, da bo našel pri industrijskih in obrtnihki popolno razumevanje in podporo.

Gradbena razstava bo obsegala vsa v gradbeno stroko spadajoča dela. Odbor polaga posebno važnost na to, da se te razstave udeležijo predvsem domača podjetja ter poziva vse stavbenike in stavbena podjetja, da se čim prej prijavijo. Za ta oddelek vlada zlasti v inozemstvu veliko zanimanje in bi bil odbor pripravljen, da v slučaju nezadostnih prijav domačih podjetnikov sprejme tudi inozemske ponudbe.

Legitimacije za polovično vožnjo na vseh železniških progah naše države se dobe pri vseh denarnih zavodih in podružnicah spedičije »Balkan« ter stanejo 20 Din. Te legitimacije veljajo za vse zunanje obiskovalce ob enem kot permanentne vstopnice in ni treba plačati nobene vstopnine. Zato priporočamo, da si vsakdo pravočasno nabavi tako legitimacijo.

Oglase za razstavniki katalog sprejema pisarna razstavnega odbora in pooblašeni oglasni zavod I. Sušnik v Mariboru, Slovenska ulica 16. Katalog izide v 100.000 izvodih in bodo imeli oglasi v njem največji uspeh.

Srečanje avstrijske krone z marko.

Avstrijska Krona je srečala nemško Marko.

Obe sta bili grbavi in slabotni, hodita po bergljah in se komaj držita na nogah.

»No, kako se ti kaj godi?« vpraša Marka avstrijsko Krono.

»Kakor vidiš, slabo.« — Itho odgovori Krona.

»Meni gre slabše, poglej, komaj diham,« pravi Marka.

Pogledata druga drugo in res: obe izgledata zelo, zelo slabo. Na obema visijo samo cunjje.

»Ah, da,« vzdihne sentimentalno Krona. »Če se spomnim minulih časov, bi najrajši izginila iz sveta. Nekoč so se ljudje tepli zame, sprejemali me spoštljivo in desetkrat ali dvajsetkrat obrnili v roki, predno so me izdali in se poslovili od mene. Za me je gost dobil spodobno večerjo, dva vrčka piva, dobro smedko in je še ostalo za napitnino. Štiri ljudi sem lahko zadovoljila: gosta, krčmarja, trafikanta in natakarja. In kako mi je bilo, ko so me vrzli na mizo! Kar poskočila sem od samega veselja.«

»Tudi jaz sem bila,« tožno pripomni nemška marka, »zelo čislana gospa; ne samo doma v Nemčiji, ampak tudi daleč za morjem, kjer sem napolnila ogromne blagajne. Bila sem znana širom sveta.« — »In ko se sedaj spomniš,« se začne solziti Krona, »da me na švicarskem lepijo kot vinjete na vinske steklenice in da me celo doma ne čislajo nič več; da, mlajši rod sploh ne pozna mojega srebrnočistega zvenka, ker mu kažejo samo krpje in cunjje — če se tega spomniš, bi se najraje razpočila od jeze in ogorčenja.«

»No, glej, in jaz se ponujam po vsem svetu, pa me nikjer ne marajo vzeti,« pravi še bolj solzavo Marka.

Po kratkem molku se zopet oglasi k besedi Marka in reče kroni: »Ouj, ti pa se v zadnjem času nekoliko popravljajš, kaj?«

Šele sedaj se je avstrijska Krona spomnila, da ji res gre za spoznanje boljše nego Marki. V hipu se je je polastila stara avstrijska nadutost. Zaničljivo je pogledala Marko in se obrnila proč, rekoč:

»No, s teboj pa se še vedno ne dam primerjati.« In je šla.

(Iz »České Slovo«.)

Gospodarstvo.

g Hmelj. X. poročilo Hmelj. društva o stanju hmelj. nasadov pri nas in drugod. Zatec ČSR, dne 30. junija 1923. Tu, di zadnji teden meseca junija se vreme ni spremenilo. Deževje s hladnimi dnevi in mrzlimi nočmi in temperatura do 4° C. Zadnje dni je postajalo nekoliko boljše; imeli smo tople dneve in videli vsaj za nekaj ur solnce. Hmeljski nasadi so se nekoliko dvignili, vendar so se pa aphismuhe in uši prav pomnožile. Celo škropljeni nasadi se okužavajo vnovi in ni ga še bilo leta, da bi bile muhe tako trdega življenja, kot letos. Mnogo hmeljarjev škropi že vnovi, pa brezuspešno. V krepkih nasadih je hmelj zrastel do ¼ in do vrha žice in je upanje, da se bo de ohranil. Srednje dobri nasadi so zrastli do ¼ žice in je upanje, da se niso izgubljili. Temu nasproti se pa smatra kot izgubljena velika večina nasadov, kateri so skozi in skozi »ušivci« in kateri niso bili škropljeni. V nizkih legah tudi najboljšega okoliša se že prikazuje črna rosa in rastlini je videti, da zaostaja v rasti. Stanje se je v obče poslabšalo. Rastlina je v razvoju zaostala za 2-3 tedne in se še nikjer ne pripravlja na cvet. Izključeno je, da bi zamoglo tudi najugodnejše vreme popraviti zamujeno. Neugoden pogled na letošnjo žetev se že kaže tudi na trgu, kjer se pri pomnoženem povpraševanju cen vedno dvigajo. Danes se plačuje do 1250 — zahteva se pa do 1300 čK za 50 kg. Končno razpoloženje zelo čvrsto pri rastočih cenah. Zaradi pomanjkanja blaga so skoro vsa skladišča zaprta. Vsa zaloga se cení na 2000-2500 stotov á 50 kg, katere se pa nahaja v »trdi« rokah. — Savez hmelj. društev.

g Stalna razstava poljske kovinske industrije. Zveza poljske kovinske industrije namerava prirediti v Varšavi stalno razstavo poljske kovinske industrije. Glavni cilj razstave, ki se bo stalno izpopolnjevala, je propaganda za domačo poljsko industrijo. Razstava se otvori dne 17. julija in bo v glavnem zastopana industrija strojev. Razstavljaleci so večinoma šlezjske tvornice strojev.

g Cvetličarska šola. Pred par meseci je bila v Beogradu osnovana cvetličarska šola, v katero se je prijavilo 62 učencev. Te dni so se vršili prvi izpiti, ki so pokazali zelo povoljne rezultate. To je prva cvetličarska šola v naši državi.

Vodi jo strokovnjak Leon Poljak, kate-
rega je v to svrhu poslalo ministrstvo
trgovine in industrije v Drezden, kjer
je proučeval tamošnje naprave in ured-
be sličnih šol. Ministrstvo trgovine pri-
speva za šolo mesečno 4000 Dinarijev. V
šolo se sprejemajo otroci z dovršenimi štiri-
letnimi razredi ljudske šole. Prihodnje šol-
sko leto prične meseca oktobra. Pouk
traja tri leta. Po prvem izpitu dobivajo
učenci dnevnice.

Zakaj je blago drago? Ni prvič, a
tudi ne zadnjič, ko moramo dati prav-
onim, ki pravijo, da je draginje in na-
raščanja cen v mnogočem kriva država
sama oziroma njena uprava. Nove do-
klade in takse, visoke carine in poleg te-
ga še taki enostranski in čisto komadni
predpisi, so čisto vzrok novemu podrož-
anju. Značilen primer za to navaja »Ju-
goslovanski Lloyd«. Nek trgovec je
imel na carinarnici blago; carinarnica je
opravila svoj posel že v petek, a doku-
mente mu je dostavila še le v soboto.
Trgovec je takoj hitel, da dvigne blago,
a ker posluje carinarnica v sobotah sa-
mo do 2. ure, je bilo popolnoma izklju-
čeno, da bi blago še istega dne prevzel.
Blago je moralo torej ostati na cari-
narnici do ponedeljka. V ponedeljek zju-
traj pa so mu predložili račun: ležarina
za nedeljo, ki noben urad ne posluje,
54.40 Din., 800% ačija, skupno 435.20 Din.
Naravno je, da je blago vsled tega za ta
znesek dražje. Ali je to potrebno?

Dobava moke. V pisarni intendant-
danture Dravske divizijske oblasti v
Ljubljani se bo vršila dne 16. julija t. l.
ofertalna licitacija glede dobave 6000 kg
čiste pšenične bele moke (ničlarice).
Predmetni oglas je v pisarni trgovske in
obrtniške zbornice v Ljubljani intere-
santom na vpogled.

Izpred sodišča.

Poneverba vojaškega denarja.

Elektromonter Hinko Stradner iz Ma-
ribora je bil v jeseni leta 1919 kot dobro-
voljec dodeljen kot podčastnik poštno-
mu častniku Milanu Deskoviču in Ve-
koslavu Klemenčiču v začasni vojaški
bolnici v Mariboru. Kot takemu sta mu
omenjena dva častnika zaupala in sicer
poročnik Deskovič 2177,10 K, podporoč-

nik Klemenčič pa 2738,80 K v denarju,
ki sta ga dvignila na pošti v svojo raz-
delitve med moštvo. Stradner pa tega
denarja ni razdelil, oziroma ga, kar ve-
čina vojakov, katerim je bil denar po-
slan, ni bila več v bolnici, ni vrnil,
ampak zase pridržal in končno pobegnil
z njim v Gradec in tam denar zapravljal.
V isetm času je prejemal tudi od raz-
ličnih vojakov, ki so se vračali iz ujet-
ništva in bili začasno v karanteni, ino-
zemski denar v svrhu zamenjave in to
skupno okoli 250 jugoslov. K. On pa de-
narja ni zamenjal, temveč ga zase ob-
držal. Stradner svoje dejanje prizna. Ob-
sojen je bil radi hudodelstva poneverbe
na 3 mesece težke ječe, v katero kazen se
vračuna preiskovalni zapor pri voja-
škem sodišču, ki je trajal nad 7 mesecev
in je kazen torej prestana.

Surov sin.

32-letni Franc Vindiš in njegova se-
stra Marija sta solastnika domačega po-
sestva v Šovičah, okraj Ptuj, dočim pri-
stoja očetu Juriju Vindišu dosmrtno
gospodarstvo in hasnovanje tega posest-
va. Sinu Francu pa ni po volji, da se o-
če ne odpove tej pravici. Vsled tega pri-
de večkrat do domačih preprirov. Dne 25.
aprila so našli očca, njegova hčerka in
njen nezakonski sin hišna vrata zaprta,
ko so prišli domov. Ker jim Franc Vin-
diš ni hotel odpreti, je njegova sestra
Marija butnila z nogo v vrata, tako da
je odpustil zapah od znotraj in so mogli
vstopiti. Ko je prišel oče v sobo in po-
karal svojega sina, zakaj ni hotel od-
preti, je začel sin kričati nad očetom:
»Bog te frdamaj, kaj bi rad,« ter vzel iz-
pod odeje svoje postelje gnojne vile. Z
njimi je udaril očeta po glavi in na to
še po desni roki tako, da je zadobil oče
lahke telesne poškodbe. Sin taji, da bi
očeta udaril in pravi, da se je oče pri-
ruvanju za vile sam poškodoval. Okrož-
no sodišče je obsodilo surovega sina na
8 tedne ječe.

Kaznovan obrekovalce.

Dne 4. jun. je bil ponovno kaznovan z
zaporom na tukajšnjem okr. sodišču
Franc Potočnik, iz Koroške ceste, ker je
žalil državnega uslužbenca. V zaporu
lahko premišljuje ter hladi svojo vročo
jezico.

Mihel Zevaco:

KRALJEV TEKMEC.

(Nadaljevanje in konec romana: Markiza
Pompadour.)

Poslovenila: Rosandra.

(Dalje.)

(16)

Gospoda Jakoba je pretreslo to depo-
vedovanje, morda je pa tudi občudoval
tako dejanje.

»D' Assas se je obvezal, da stori to!«

— je vprašal —

»Da, gospod!«

»D' Assas je obljubil, da reši Ludvi-
ka XV.«

Ivana je skočila iz stola.

»Kdo vam je rekel, da gre za kralja?«

— je hropeč vprašala —

Gospod Jakob je le skomignil z ra-
manji.

»Otrok vi, — saj poznam vse vaše do-
godke glede one hišice. — Ali to ni rav-
no tako važno. — Torej, vi ste poslali
d' Assasa h kralju in on je prevzel!«

»Da,« — je kratko odgovorila gospa
d' Etioles.

Zamišljeno je molčal gospod Jakob.

»Torej je vendarle res, da je ljube-
zen junaka,« — se je vzdihajoč zami-
šljal.

»Ta dva otroka me s svojo od-
kritosrčnostjo spravljata bolj v zadre-
go, kot vsi ministri s svojo zvitostjo.«

»Gospod,« — je povzela Ivana s treso-
nim glasom, — »morda bi vam mogla od-
pustiti nasilje, ki ga izvršujete nad me-
no, ako bi mi mogli in hoteli povedati,
če-li vitez d' Assas videl kralja in ga
obvestil?«

»Torej res tako močno ljubite kra-
lja?«

»Iz cele duše, s celim srcem!« — je
priprosto pritrdila Ivana.

»Toda se lahko umirite, gospa, — si-
ker še ne vem, ali je vitez d' Assas vi-
del kralja in z njim govoril, — ali pri-
čem vam lahko pri Kristu, — in redko-

kedaj sem naredil tako prisego, — da
kralju ne preti nikaka nevarnost.«

»Kralj ni v nevarnosti? — Ali je to
res?« — je vzkliznila Ivana vsa vesela.

»Gotovo, — tudi če bi se povrnil v
hišico, katero ste vi zapustili.«

»Oj,« — je zastokala Ivana v hipni
prestrašenosti, — »kaj naj zopet to po-
meniš?«

»To naj pomeni, — otrok, — da je bi-
la res nastavljena past, ali ne kralju,
temveč vam sami!«

»Meni? — Kdo bi se bil pač zani-
mal, — kdo naj bi imel korist od tega?«

»Vi ljubite kralja, ne res?«

»Iz cele duše, — kakor sem vam že
rekel.«

»Ali pa ne bi mogla tudi druga žen-
ska vzljubiti kralja?«

»Druga ženska?« — je pobledevši
vprašala Ivana, — čuteč hudo rano v
sreč.

Gospod Jakob jo je dobro opazoval.

»In če še katera druga goji čustva, e-
naka vašim?« — je vprašal. — »Če ta
ženska, bolj drzna, bolj srčna, s trdnej-
šo, pogumnejšo voljo vse sile zastavi, da
pride na vaše mesto, da vas nadomesti!«

»Če bi se ona vse upala, če bi storila
vse, da izpodrine vas? — Če bi morda z
bleskom zlatih dukatov kupila zvesto-
bo vaše sobarice Suzane, — če bi se bila
ona sama vam pokazala —?«

Ivana je groze zavpila.

»Nemogoče, — ne, to je nemogoče!«

To bi bilo ostudno, grozno, — nemogo-
če!«

»Če bi vas bila ona ženska pregovo-
rila na beg,« — je nemoteno nadaljeval
gospod Jakob, — »da bi potem ona po-
čakala kralja —?«

»Nezaslišano, — grozno, — pregroz-
no!« — je stokala Ivana.

»Potem je ta ženska pustila obvestiti
kralja, da ga čakate vi,« — je nadaljeval
gospod Jakob, prijemši Ivano za roki.

»Zblaznim, — oh, to je preveč!«

»In kralj, — razumite me, ubogi otrok
moj, — kralj se je podal tja, misleč, da

Mala oznanila.

Slovenka, absolvirala štiri me-
sečne in eden razred di-
trgovske šole, ma znanstva v
trgovskem računstvu, knjigo-
vodstvu, strojepisju, slovenski
steno grafiji, obvladuje srbohr-
vaščino in nemščino, išče
službe kontoristinja. Do-
pisi pod »Začetnica«. Maribor,
Kralja Petra trg 2, 1354 2-1

Dve meblovani sobi (ena z
eno, druga z dvema postelja-
ma) se oddata do 15. septem-
bra. Naslov pove upravnstvu
»Tabora«. 3-1

Mebilirana soba z električno
lučjo in prostim vhodom se
oddaja takoj. Aleksandrova c.
št. 44/II., de-no. 1356

**Dobro ohranjen Singer-šival-
ni stroj** se proda po zelo
nizki ceni. Naslov pove upra-
va »Tabora«. 1357

Proda se otročji voziček. Ko-
roševa ul. 29/I. nad-tr. 1355

Otročji voziček na prodaj
Taltenbachova ulica št. 27,
pritličje, vrata 2. 1355

10.000 K dam onemu, ki mi
preskrbi stanovanje. Na-
slov pove uprava. 1350 5-2

Vi dobite poštni paket fran-
ko povsod: 1 kg fine sur. ka-
ve, 1 kg fine italj. riža, 1 kg
finih makaronov, 1 zaboj 10
kom. Moca-keek, 1 l fin. Atr-
olija, 1/4 kg paradajza, vse sku-
paj samo za Dinarijev 10.—.
Hmelak i drug, Maribor. 1301

Lokal na prometnem kraju se
takoj proda. Istotam se proda
moško kolo, harmonika in ka-
narčki. Koroška cesta št. 90,
Ivan Pirc. 1341 2-2

Družinska hiša se radi iz-
selitve proda ali odda v na-
jem proti odkupu mobilij. Ko-
roška cesta 57. 1342 2-2

Na meščansko hrano se
sprejmejo gospodične. Klavir
na razpolago. Naslov v upravi
»Tabora«. 1340 2-2

Penzionist, neoznjen, išče
stanovanje pri starejši samo-
stojni gospi. Dopisi pod šifro
»Resnost« na upravo. 1339 1

Brat in sestra iščeta takoj
dve meblirani sobi s hre-
no. Ponudbe pod »Solidna«
na upravo lista.

Izvrstno »Magola« motorno
kolo s takoj proda. Na ogled
pri tržki Karol Preis, Mar-
ibor. 1382 8-2

Temna jedilnica ceno na po-
daj. Naslov v upravi. 1393

Ne pozabi naročnino!

Ne pozabi naročnino!

Galanterija

drobnina, trikotaža

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger

Maribor 1047

Aleksandrova cesta 48.

Perfektne knjigovodja

slovenskega in nemškega
zmožen, se takoj sprejme po-
nudba naj se pošlje na
družba za električno in-
dustrijo z o. z. v Mariboru
trinjska ulica 11. 1343

Od sobote 7. naprej se bo prodajalo

goveje meso

sprednji del po Din.

21.— za kg

zadnji del po Din.

22.— za kg

samo pri stojnici na Glavnem trgu poprej Franc
Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.

Glavnemu trgu poprej Franc

Detiček, sedaj Franc Smodej, mesar.